

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΒΡΕΤΤΑΚΟΣ, «ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙ», ΕΝΑ ΠΟΙΗΜΑ ΜΕ ΕΜΠΝΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΦΥΣΗ

Νικηφόρος Βρεττάκος

Σκέφτηκα ως καλωσόρισμα στο νέο χρόνο να διαβάσουμε μαζί ένα υπέροχο κείμενο, ένα εμπνευσμένο ποίημα του Νικηφόρου Βρεττάκου (1912-1991), το «Μεγαλυνάρι», από το έργο του «Ο χρόνος και το Ποτά-

που σέρνουν την πούλια μεσουράνα).

Το κύριο χαρακτηριστικό του ποιήματος είναι αναμφίβολα η έντονη παρουσία της φύσης. Κάθε στίχος και μια εικόνα με κυρίαρχο το φυσιολατρικό στοιχείο και με την

Τερψιχόρη Παπαστεφάνου

μι» (1957).

Μια ευτυχής συνάντηση της ποίησης με τη μουσική ήταν η μελοποίηση του ποιήματος από τη σπουδαία μαέστρο Τερψιχόρη Παπαστεφάνου, που έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 91 ετών στις 21 Δεκεμβρίου και η οποία ήταν η ψυχή της περίφημης Χορωδίας Τρικάλων.

Στο ποίημα, με έντονο ερωτικό περιεχόμενο, ο ποιητής υμνεί το όνομα κάποιου αγαπημένου προσώπου. Ίσως το όνομα, που είχε στο νου του, να προφέρεται με πέντε φθόγγους και να γράφεται με πέντε γράμματα (**Το όνομά σου: πορεία πέντε κύκνων**

οποία ταυτίζεται το αγαπημένο όνομα και επομένως το αγαπημένο πρόσωπο. Προσωποποιημένα τα στοιχεία της φύσης κάποιες φορές συνομιλούν, μεταξύ τους (ένας ψίθυρος απ' αστέρι σε αστέρι - ομιλία δύο ρυακιών μεταξύ τους - μονόλογος ενός πεύκου στο Σούνιο). Ήχοι γλυκαίνουν την ατμόσφαιρα, ένα **φλάουτο, κουδούνισμα αλόγων** από το άρμα της Άνοιξης, το νυχτερινό τραγούδι των γρύλλων (**πεντάγραμμο στις κεραίες των γρύλλων), αλληλούια!...** Χρώματα και αρώματα σαν ανοίγει ένα παράθυρο στην ανοιξιάτικη φύση (τη **νύ-**

χτα στην πρώτη του Μάη): **αγιόκλημα, τριαντάφυλλο, ροδόφυλλο...**

Να ξεδιψάς **με νερό στην πηγή**, να χορταίνεις με **ψωμί στο τραπέζι**, να σε ραίνουν **ρινίσματα ήλιου**, να βυθίζεσαι **ως το γόνατο σε μian άμπωτη ήλιου**, στην ποιητι-

κή θάλασσα του Νικηφόρου Βρεττάκου!... Και να παρασύρεσαι στην υπέροχη μουσική της Τερψιχόρης Παπαστεφάνου στη μελοποίηση των παρακάτω στίχων, την οποία μπορείτε να αναζητήσετε και να απολαύσετε στο <https://www.youtube.com/>

Νικηφόρος Βρεττάκος, Μεγαλυνάρι

Τ' όνομά σου: ψωμί στο τραπέζι.

Τ' όνομά σου: νερό στην πηγή.

Τ' όνομά σου: αγιόκλημα αναρριχώμενων άστρων.

Τ' όνομά σου: παράθυρο ανοιγμένο τη νύχτα στην πρώτη του Μάη.

Τ' όνομά σου: ρινίσματα ήλιου.

Τ' όνομά σου: στροφή από φλάουτο τη νύχτα.

Τ' όνομά σου: στα χείλη των αγγέλων τριαντάφυλλο.

Τ' όνομά σου: κουδούνισμα αλόγων που σέρνουν την Άνοιξη πίσω τους.

Τ' όνομά σου: βροχούλα στου σπορέα το μέτωπο.

Τ' όνομά σου: περίσσευμα στου βοσκού την καλύβα.

Τ' όνομά σου: τοπίο χωρισμένο με χρώματα.

Τ' όνομά σου: δυο δρυς που το ουράνιο τόξο στηρίζει τις άκρες του.

Τ' όνομά σου: ένας ψίθυρος απ' αστέρι σε αστέρι.

Τ' όνομά σου: ομιλία δύο ρυακιών μεταξύ τους.

Τ' όνομά σου: μονόλογος ενός πεύκου στο Σούνιο.

Τ' όνομά σου: ένα ελάφι βουτηγμένο ως το γόνατο σε μian άμπωτη ήλιου.

Τ' όνομά σου: ροδόφυλλο σ' ενός βρέφους το μάγουλο.

Τ' όνομά σου: πεντάγραμμο στις κεραίες των γρύλλων.

Τ' όνομά σου: ο Ηνίοχος στην άμαξα του ήλιου.

Τ' όνομά σου: πορεία πέντε κύκνων που σέρνουν την πούλια στα μεσουράνα.

Τ' όνομά σου: Ειρήνη στα κλωνάρια του δάσους.

Τ' όνομά σου: Ειρήνη στους δρόμους των πόλεων.

Τ' όνομά σου: Ειρήνη στις ρότες των πλοίων.

Τ' όνομά σου: ένας άρτος, βαλμένος στην άκρη της γης που περίσσεψε.

Τ' όνομά σου: αέτωμα περιστεριών στον ορίζοντα.

Τ' όνομά σου: αλληλούια πάνω στο Έβερεστ.